

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Spojeného kráľovstva na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Spojeného kráľovstva na rok 2015**

(2015/C 272/06)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Spojeného kráľovstva na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Spojeného kráľovstva na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej bolo Spojené kráľovstvo určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Spojeného kráľovstva na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Spojeného kráľovstva na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 136).

- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Spojenom kráľovstve na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Spojené kráľovstvo dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Táto správa obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Spojenom kráľovstve existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú opatrenia politiky a monitorovanie. Pozornosť si naďalej vyžadujú najmä riziká súvisiace s vysokou úrovňou zadlženosti domácností, ktoré sú tiež spojené so štrukturálnymi vlastnosťami trhu s nehnuteľnosťami. Odolnosť hospodárstva a finančného sektora sa zvýšila. Nedostatok nehnuteľností však bude pretrvávať a pravdepodobne podporí vysoké ceny nehnuteľností v strednodobom horizonte a ďalej oslabí odolnosť sektora voči rizikám.
- (7) Spojené kráľovstvo 26. marca 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Spojené kráľovstvo v súčasnosti podlieha nápravnej časti Paktu stability a rastu. V konvergenčnom programe Spojeného kráľovstva na obdobie 2014 až 2015 vláda plánuje zlepšiť celkový deficit zo 4,3 % HDP v období 2015 – 2016 na 2,2 % HDP v období 2016 – 2017, aby sa v období 2019 – 2020 dosiahol prebytok na úrovni 0,1 % HDP. Konvergenčný program nezahŕňa strednodobý cieľ. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v období 2015 – 2016 na úrovni 88,8 % HDP a potom bude postupne klesať na úroveň 81,4 % v období 2019 – 2020. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa neočakáva, že Spojené kráľovstvo napravi svoj nadmerný deficit do obdobia 2014 – 2015, čo je lehota, ktorú mu stanovila Rada. Okrem toho bolo fiškálne úsilie pod úrovňou, ktorú odporúčala Rada. Z tohto dôvodu Rada 19. júna rozhodla v súlade s článkom 126 ods. 8 ZFEÚ, že Spojené kráľovstvo neprijalo účinné opatrenie v reakcii na odporúčanie Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite z 2. decembra 2009 a vydala nové odporúčanie, v ktorom Spojené kráľovstvo žiada o nápravu nadmerného deficitu do obdobia 2016 – 2017. Konvergenčný program je v súlade s novou lehotou 2016 – 2017 v rámci postupu pri nadmernom deficite. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Vychádzajúc z prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že Spojené kráľovstvo napravi svoj nadmerný deficit do lehoty obdobia 2016 – 2017 a dosiahne odporúčané fiškálne úsilie. Opatrenia na podporu plánovaných mier deficitu od obdobia 2015 – 2016 sú už bližšie určené, no v prípade limitov viazaných rezortných výdavkov je potrebných viac podrobností. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2015 zastáva názor, že v prípade Spojeného kráľovstva sa očakáva dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu.
- (9) Vysoká a potenciálne nadmerná úroveň zadlženosti domácností bola identifikovaná ako úroveň, ktorá môže vytvárať makroekonomickú nerovnováhu predstavujúcu riziká pre hospodárstvo Spojeného kráľovstva. Hoci zadlženosť sektora domácností naďalej mierne klesá, je naďalej vysoká a vystavuje Spojené kráľovstvo rizikám, ktoré by mohli ovplyvniť hospodársky rast a finančnú stabilitu. V polovici roka 2014 ohlásil Výbor pre finančnú politiku Bank of England dve opatrenia na zmiernenie rizík spojených s vysokou zadlženosťou domácností. Odporúča sa v nich, aby hypotekárni veritelia používali na posúdenie schopnosti dlžníkov plniť si povinnosti vyplývajúce z hypotéky v prípade zvýšenia úrokovej miery „stresové testovanie úrokovej miery“. Takisto sa v nich odporúča, aby hypotekárni veritelia obmedzili podiel hypoték s pomerom výšky úveru k výške príjmu na úrovni 4,5 a viac na 15 % nových hypoték. Vplyv týchto opatrení by sa mal starostlivo monitorovať.

Bolo realizovaných niekoľko reforiem vnútroštátneho rámca plánovania politiky, ich krátkodobý vplyv je však nepravdepodobný. Odozvu miestnych orgánov na reformu pri zvyšovaní ponuky nehnuteľností je potrebné dôkladne monitorovať.

- (10) Pracovný trh Spojeného kráľovstva dosahoval v posledných rokoch dobré výsledky a mal by zostať silný. Miera zamestnanosti dosiahla v roku 2014 úroveň 76,5 %, miera nezamestnanosti naďalej klesala na 6 % a v roku 2015 sa predpokladá jej ďalší pokles. Sociálne výzvy však napriek pozitívnym trendom v súvislosti výsledkami pracovného trhu pretrvávajú. Miera ľudí žijúcich v domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou sa mierne zvýšila, a to z 13 % v roku 2012 na 13,2 % v roku 2013, pričom priemer za EÚ je 10,7 %. Rozdiel v podiele práce na kratší pracovný čas medzi ženami (42,6 % v roku 2013) a mužmi (13,2 % v roku 2013) je v Únii jedným z najvyšších. Percentuálny podiel žien, ktoré sú neaktívne alebo pracujú na kratší pracovný čas z osobných dôvodov a kvôli rodinným povinnostiam (12,5 %), bol v roku 2013 takmer dvakrát vyšší, než je priemer EÚ (6,3 %). Medzi ďalšie výzvy patrí zamestnanosť mladých ľudí a zapojenie zamestnávateľov v oblasti učňovskej prípravy. Ďalšou oblasťou, na ktorú je potrebné sa v súvislosti so zamestnanosťou mladých ľudí zamerať, je vzdelávanie a zručnosti. Veľký podiel mladých ľudí má porovnateľne nízku úroveň základných zručností. Vykonávanie opatrení na riešenie reforiem sociálneho zabezpečenia a starostlivosti o dieťa bolo

obmedzené. Podiel detí žijúcich v domácnosti nezamestnaných osôb v Spojenom kráľovstve je stále jedným z najvyšších v Únii. Popri tom, aj keď sa ponuka v systéme starostlivosti o dieťa v poslednom čase zvýšila, dostupnosť cenovo dostupnej, vysoko kvalitnej a celodennej starostlivosti o dieťa zostáva kľúčovým problémom.

- (11) Oživenie verejných a súkromných investícií by pomohlo zlepšiť produktivitu a hospodársku súťaž, ktoré patria medzi hlavné výzvy pre Spojené kráľovstvo. Potreba zabezpečiť investície do vysoko kvalitnej infraštruktúry je premietnutá do vnútroštátneho plánu pre infraštruktúru z decembra 2014, ktorý bol nedávno aktualizovaný, pričom sa rozšíril aj jeho rozsah pôsobnosti. Očakáva sa, že väčšiu časť tohto plánu bude financovať súkromný sektor, no stále je otázná presná výška prostriedkov. To ohrozuje úspech plánu, aj keby došlo k značnému pokroku pri poskytovaní včasných informácií o jeho vykonávaní. Spojené kráľovstvo by malo zabezpečiť, aby daňový systém pre podniky bol zameraný na podporu investícií, a to najmä prostredníctvom blížiaceho sa preskúmania podnikových sadzieb.
- (12) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Spojeného kráľovstva, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Spojenému kráľovstvu v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Spojenom kráľovstve, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú hospodársku správu a riadenie Únie tým, že sa poskytnú vstupy na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (13) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (14) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 2 až 3,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Spojené kráľovstvo v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť účinné opatrenie v rámci postupu pri nadmernom deficite a snažiť sa o trvalú nápravu nadmerného deficitu do obdobia 2016 – 2017, najmä uprednostňovaním kapitálových výdavkov.
2. Prijatť ďalšie kroky na oživenie ponuky v sektore nehnuteľností, a to aj prostredníctvom vykonania reforiem vnútroštátneho rámca plánovania politiky.
3. Riešiť nepomer medzi existujúcimi a požadovanými zručnosťami zvýšením zapojenia zamestnávateľov do realizácie učňovskej prípravy. Prijatť opatrenia na ďalšie zníženie počtu mladých ľudí s nízkymi základnými zručnosťami. Ďalej zlepšiť dostupnosť cenovo dostupnej, vysoko kvalitnej a celodennej starostlivosti o dieťa.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.